

WORLD INVESTMENT REPORT 2014

Investing in the SDGs – an Action Plan

ŚWIATOWY RAPORT INWESTYCYJNY 2014

Inwestycje w zrównoważony rozwój: plan akcji

ZBIGNIEW ZIMNY

Ekspert ONZ

Profesor Akademii Finansów
i Biznesu Vistula w Warszawie

z.zimny@vistula.edu.pl

24 czerwca 2014

EMBARGO 24 June 2014
17:00 hrs GMT

Plan prezentacji

- 1. Globalne i regionalne tendencje w światowym BIZ**
- 2. W Unii Europejskiej kryzys BIZ nie ustaje**
- 3. Jak wypadła w 2013 r. Polska pod względem przyciągania BIZ na tle krajów regionu?**
4. Tezy Raportu: polityka wobec BIZ
5. Tezy Raportu: inwestycje prywatne w zrównoważony rozwój

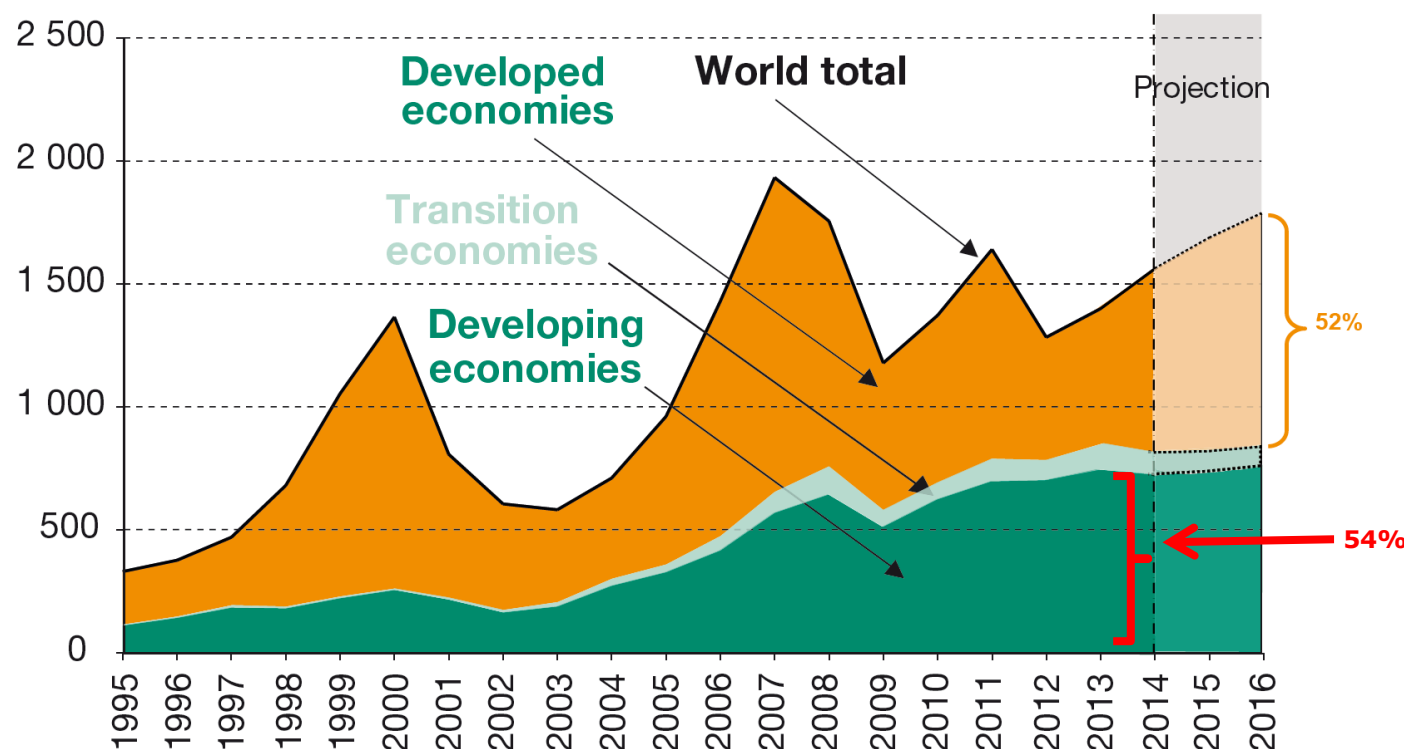
1. Globalny przepływ BIZ: powrót ostrożnego optymizmu

→ Napływ BIZ na świecie zaczął ponownie rosnąć. Spodziewany jest dalszy jego wzrost w następnych trzech latach za sprawą wzrostu BIZ w krajach rozwiniętych gospodarczo

→ Napływ BIZ do krajów rozwijających się utrzyma się na wysokim poziomie

NAPŁYW BIZ

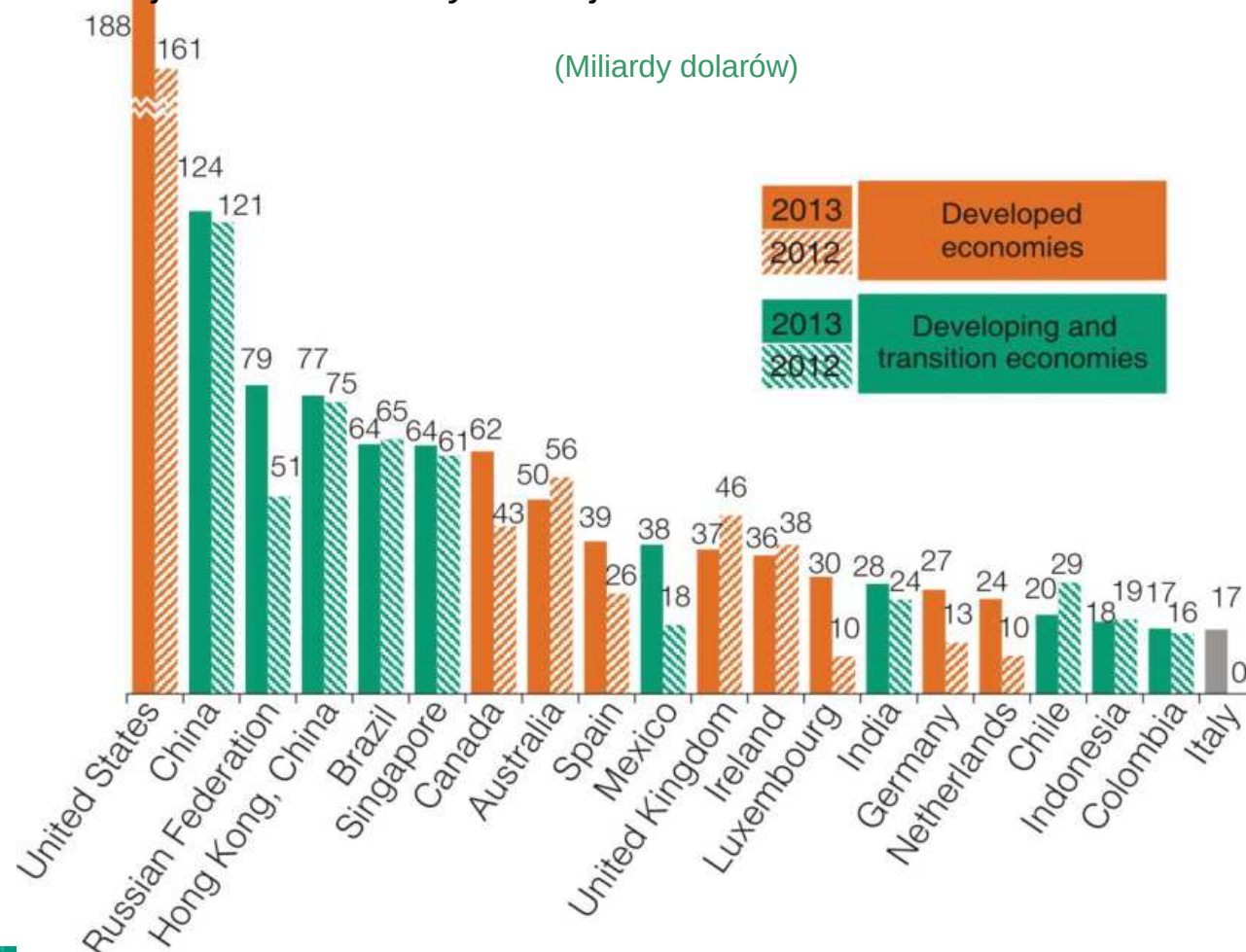
Napływ BIZ, globalny i do grup krajów, 1995–2013 i przewidywany 2014–2016
(Miliardy dolarów)

Największe kraje przyjmujące BIZ, 2012-2013

NAPŁYW BIZ

Kraje rozwijające się i transformacji ustrojowej to połowa największych 20 odbiorców BIZ na świecie. Niewiele krajów UE na niższych miejscach.

W 2013 r. napływ BIZ do wszystkich regionów wzrósł w porównaniu do 2012 r.

NAPŁYW BIZ

Napływ BIZ do regionów, 2007 i 2012–2013
(Miliardy dolarów)

Region	FDI inflows		
	2007	2012	2013
World	2 002	1 330	1 452
Developed economies	1 323	517	566
European Union	864	216	246
North America	333	204	250
Developing economies	591	729	778
Africa	51	55	57
Asia	366	415	426
East and South-East Asia	252	334	347
South Asia	35	32	36
West Asia	80	48	44
Latin America and the Caribbean	173	256	292
Oceania	1	3	3
Transition economies	88	84	108
Structurally weak, vulnerable and small economies^a	34	58	57
LDCs	15	24	28
LLDCs	16	34	30
SIDS	7	7	6

Napływ do krajów rozwiniętych zaczyna rosnąć, ale stanowi ciągle tylko 57% rekordowego poziomu z 2007 roku

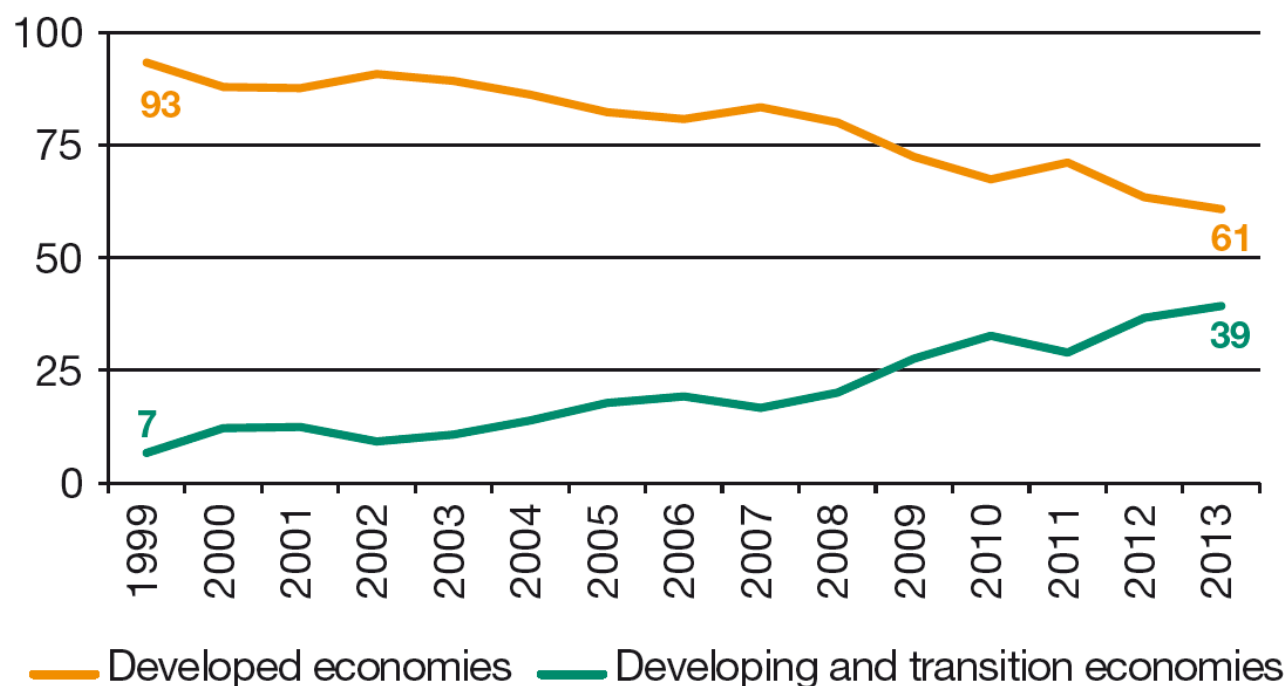
Napływ do krajów rozwijających się Azji jest ciągle najwyższy, znacznie wyższy niż do UE, która tradycyjnie (przed kryzysem) była największym regionem przyjmującym BIZ

Strukturalnie słabe gospodarki rozwijające się

Z krajów rozwijających się i transformacji pochodziło w 2013 r. 39% światowych BIZ (w 2007 tylko 17%)

ODPŁYW BIZ

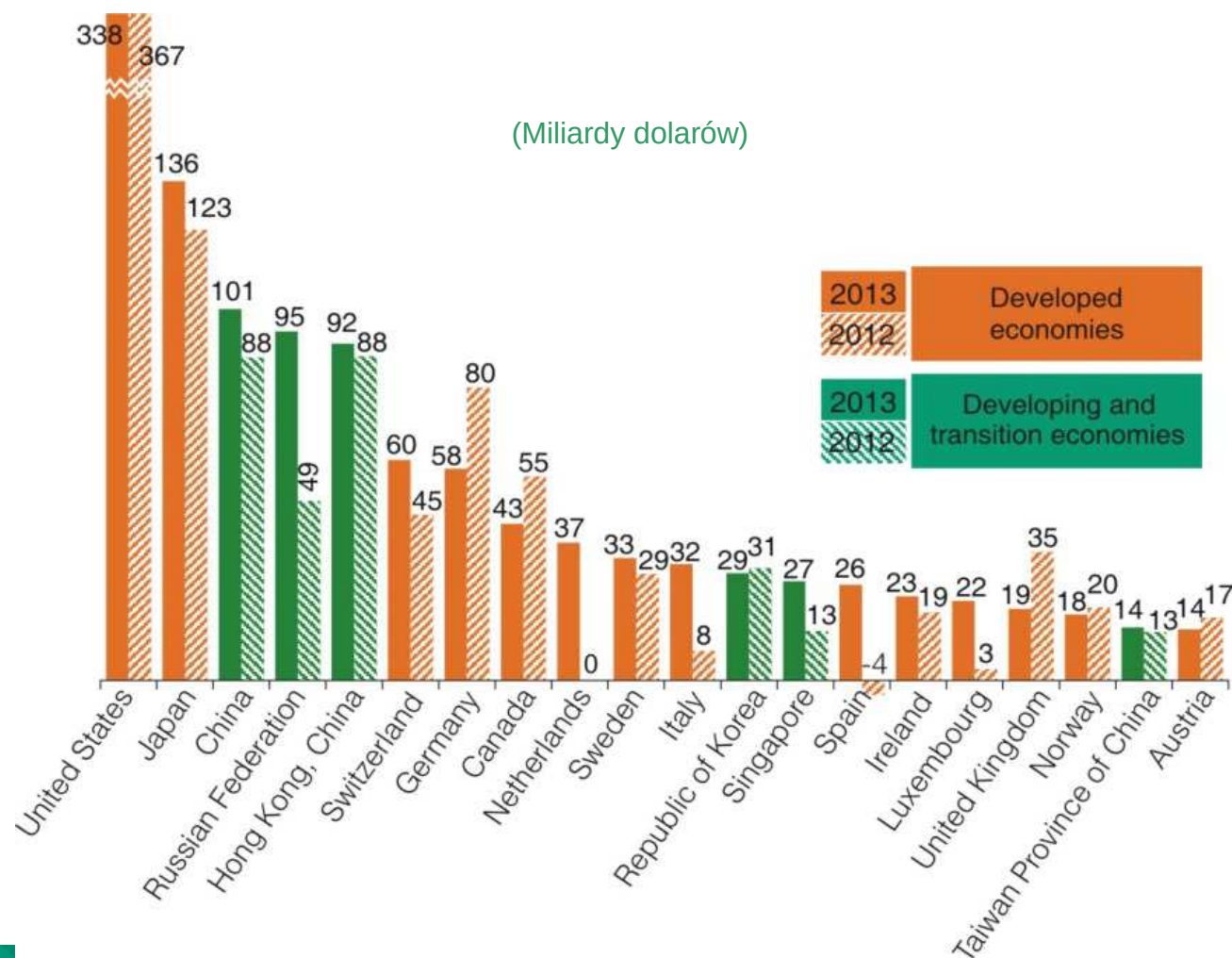
Udziały w światowym odpływie BIZ, wg. grup krajów, 1999–2013
(Procent)

Największe kraje inwestujące świata, 2012-2013

ODPŁYW BIZ

Słaba pozycja krajów Unii Europejskiej, sześć krajów rozwijających się i transformacji wśród top 20

2. KRYZYS BIZ W UNII EUROPEJSKIEJ (UE) CIĄGLE TRWA

UE

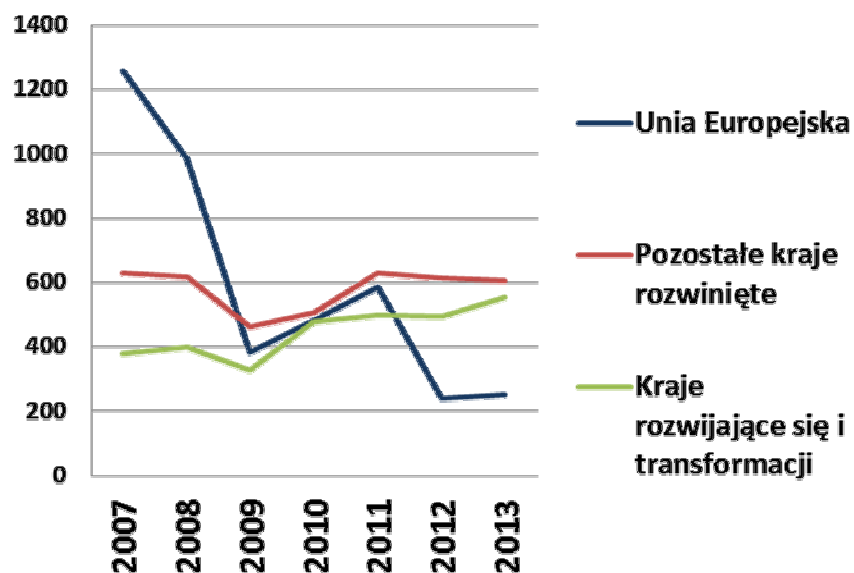
Przedłużający się kryzys BIZ w Unii Europejskiej to główna przyczyna światowego kryzysu BIZ i wzrostu roli krajów rozwijających się w napływach i odpływach BIZ. Przed kryzysem w 2007 r. UE była największym regionem generującym i przyjmującym BIZ. W 2013 r. BIZ UE jest ciągle drastycznie niższy niż w 2007 r.:

- w 2013 r. kraje UE zainwestowały za granicą \$250 mld, co stanowiło zaledwie 20% poziomu BIZ UE za granicą z 2007 r.
- w związku z tym kraje UE, które inwestują głównie między sobą (60-65%), otrzymały w 2013 r. \$246 mld BIZ, co stanowi 28% poziomu BIZ z 2007 r.
- *ponieważ kraje UE ciągle inwestują mało, kraje przyjmujące, które zależą od BIZ z UE, w tym Polska, otrzymują dużo mniej BIZ niż przed kryzysem*

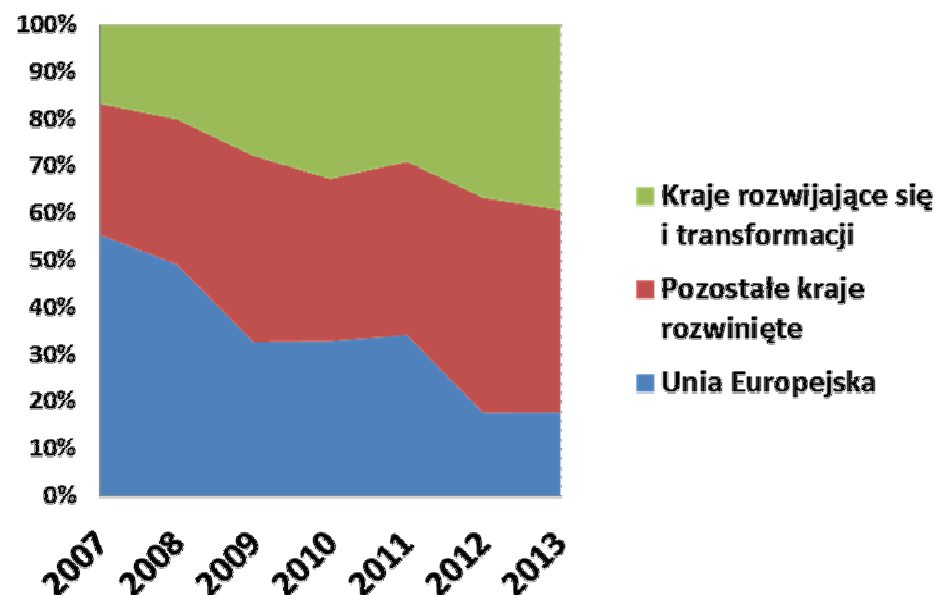
Kraje UE ciągle inwestują za granicą drastycznie mało i udział UE w światowym odpływie BIZ spadł z 55% w 2007 do poniżej 20% w 2013

ODPŁYW BIZ

Odpływ BIZ z grup krajów, 2007-2013, \$ mld

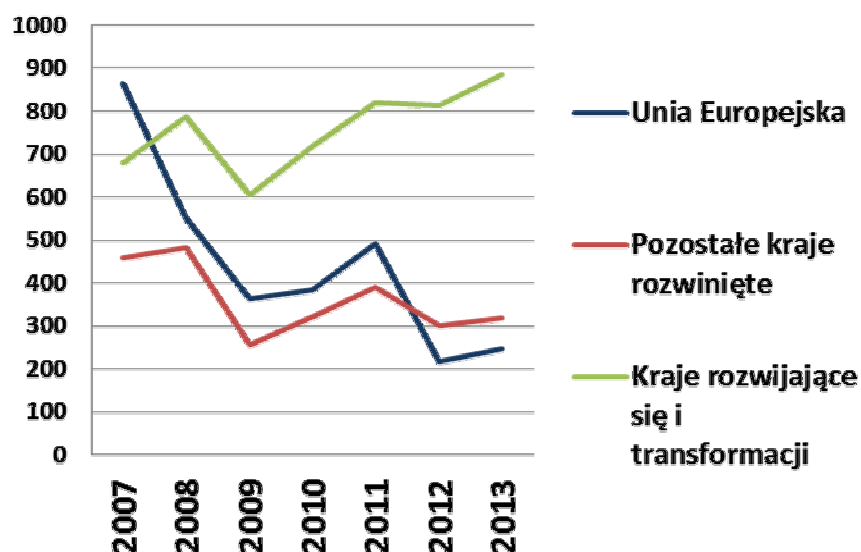
Udział grup krajów w światowym odpływie BIZ, 2007-2013, w %

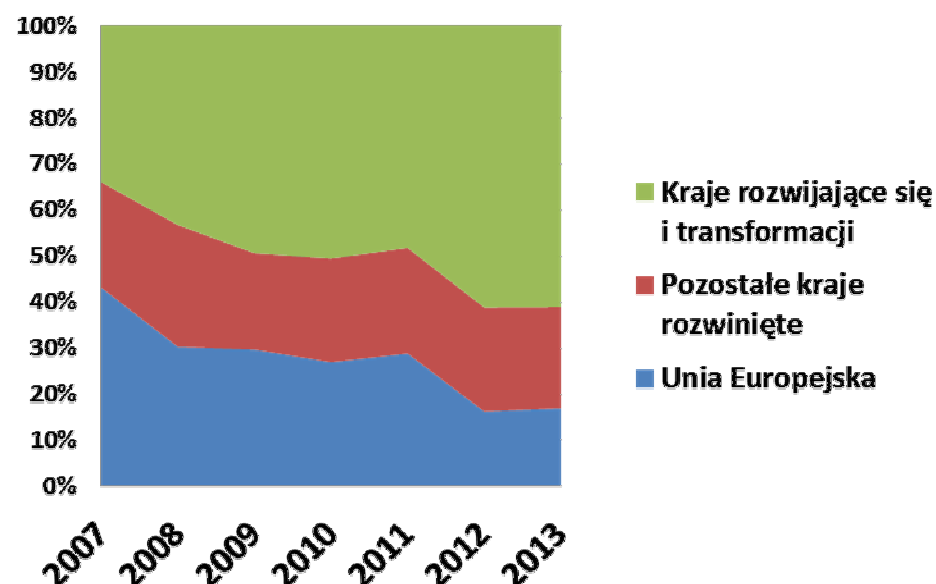
Kraje UE otrzymują więc również niewiele BIZ, zaledwie 28% poziomu sprzed kryzysu, a udział UE w światowym napływie BIZ spadł z ponad 40% w 2007 r. do poniżej 20% w 2013 r.

NAPŁYW BIZ

Napływ BIZ do grup krajów, 2007-2013, \$ mld

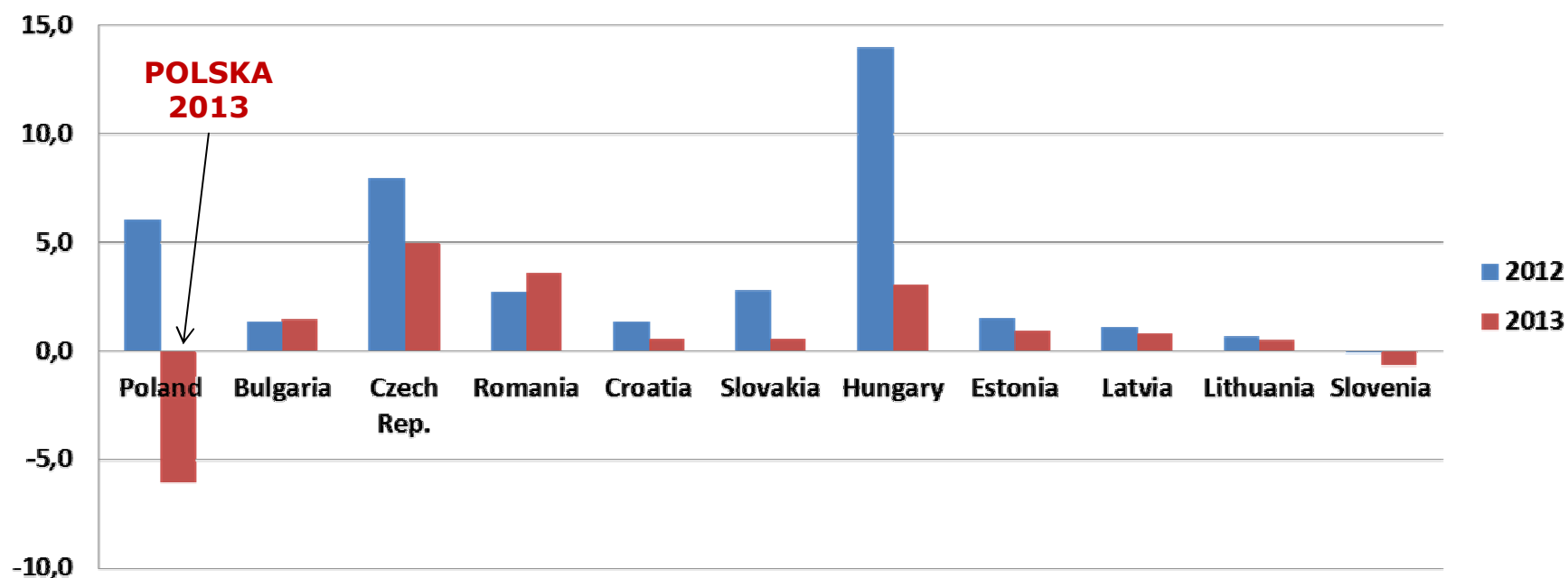
Napływ BIZ do grup krajów, 2007-2013, w %

3. Napływ BIZ do Polski stał się mylącym miernikiem wyników w przyciąganiu BIZ. W 2013 r. napływ był silnie ujemny (\$ —6 mld), mimo że Polska jest nadal najatrakcyjniejszym dla BIZ krajem w regionie i jednym z bardziej atrakcyjnych w Europie

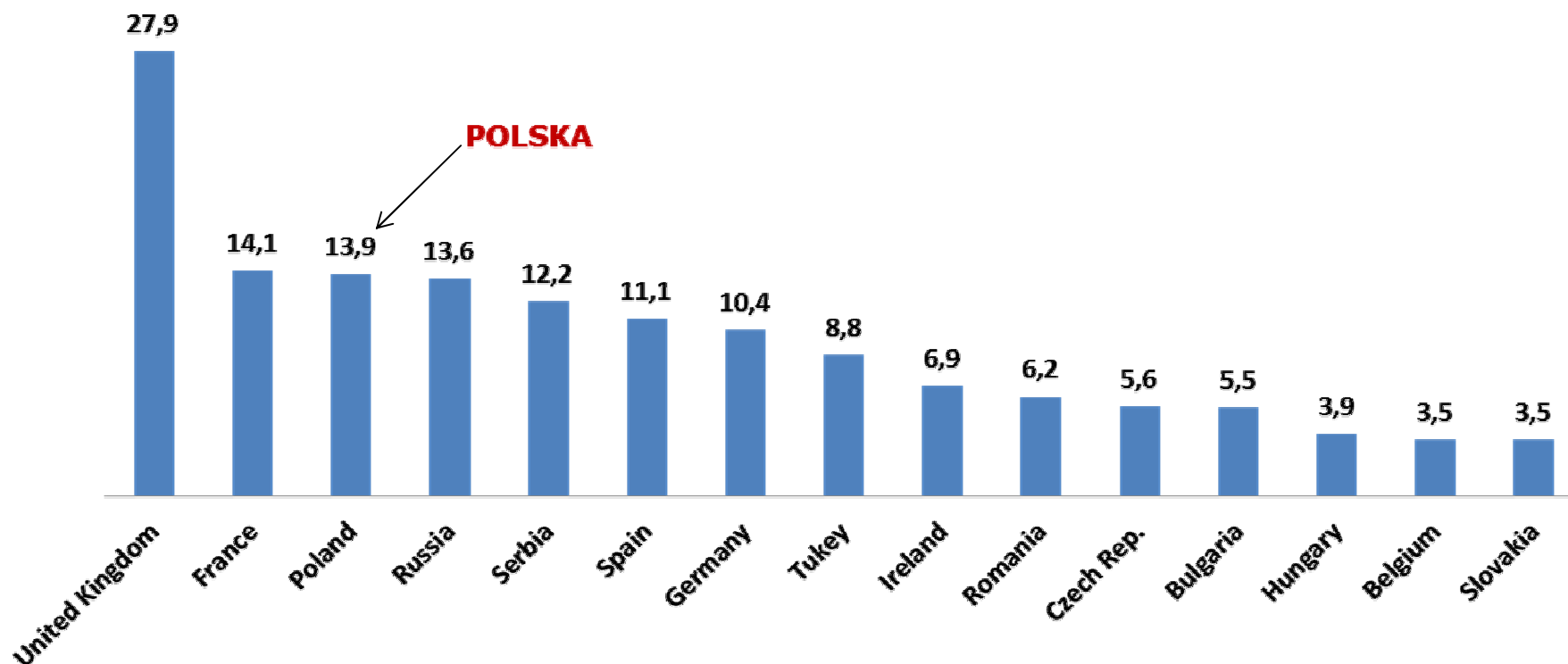
NAPŁYW BIZ

Napływ BIZ do nowych krajów UE,
2012-2013, \$ mld

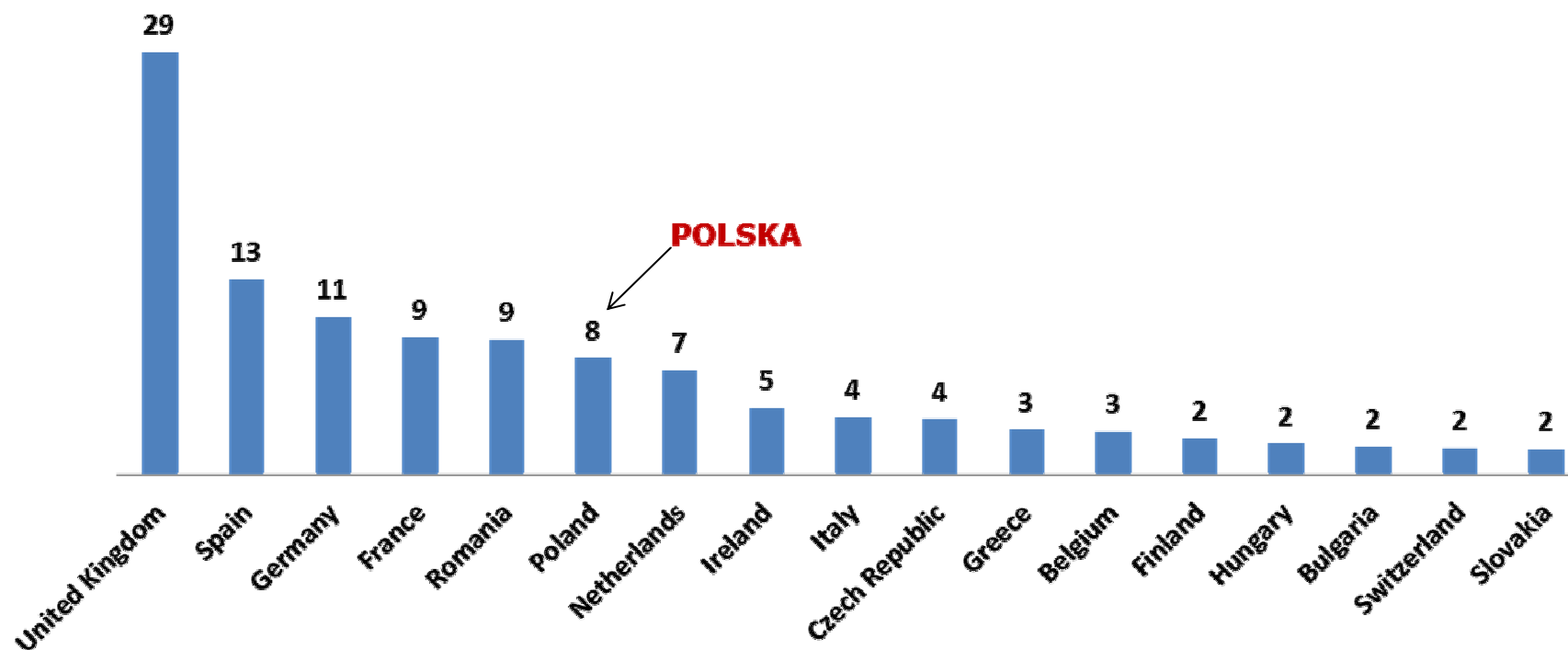
„EY's attractiveness survey. Europe 2014”: w 2013 r. Polska na trzecim miejscu w Europie pod względem nowych miejsc pracy w ogłoszonych projektach BIZ typu *grienfield*

E&Y: nowe miejsca pracy w ogłoszonych projektach BIZ w Europie w 2013 r., w tysiącach

WIR 2014 (za fDi Markets): w 2013 r. Polska na szóstym miejscu w Europie pod względem wartości ogłoszonych projektów BIZ typu *grienfield*

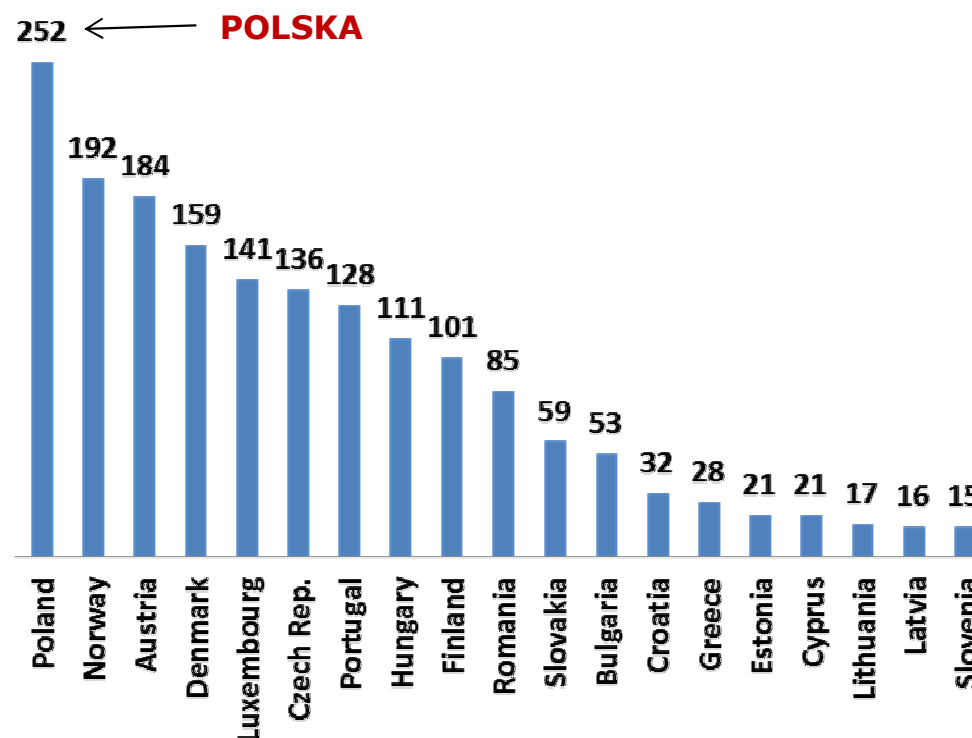
Wartość ogłoszonych projektów typu *grienfield* w Europie, 2013, \$ mld

POLSKA JEST ABSOLUTNYM LIDEREM W REGIONIE POD WZGLĘDEM ZASOBU BIZ (i nr. 9 w Europie), A TAKŻE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

- WIR2014: w corocznej ankiecie UNCTAD, pytającej inwestorów o najbardziej atrakcyjne kraje do inwestowania w latach 2014-2016, **Polska znalazła się na 5 miejscu w Europie** i na 13 na świecie.
- Wśród 20 najbardziej atrakcyjnych dla BIZ globalnych lokalizacji jest tylko pięć krajów europejskich, w tym **Polska, jako jedyny kraj z Europy Środkowo-Wschodniej.**

Zasób BIZ w wybranych krajach Europy w 2013 r., \$ mld

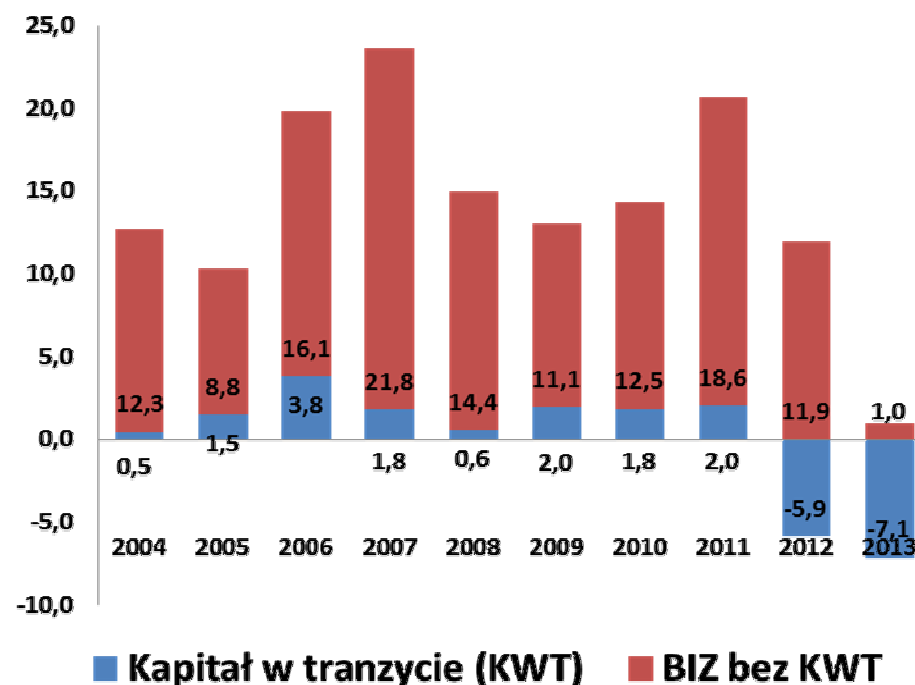
Jak więc wyjaśnić ujemny napływ BIZ do Polski w 2013 r.? Popatrzmy na „księgowość” napływu BIZ w bilansie płatniczym

- Dane o przepływach (napływie i odpływie) BIZ zbiera i publikuje NBP w ramach statystyki bilansu płatniczego, która operuje ***danymi na bazie netto, tzn. od napływu BIZ do Polski odejmuje m.in. wycofanie kapitału przez inwestorów zagranicznych***
- ***W 2013 miały miejsce znaczne wycofania, głównie o charakterze finansowym a nie „produkcyjnym”.*** Wycofania podane przez NBP były następujące:
 - Likwidacja podmiotów specjalnego przeznaczenia (PSP) i wycofanie kapitału w tranzycie (KWT) \$ — 7.1 mld
 - Sprzedaż udziałów kapitałowych w sektorze bankowym zagranicznym inwestorom portfelowym \$ — 2.8 mld
 - Ograniczenie działalności przez holding finansowy i zmniejszenie udziałów kapitałowych _____ \$ — 2.4 mld
- Duże wycofania ogółem \$ — 12.3 mld***
- W bilansie płatniczym te transakcje odjęto od napływu BIZ do Polski. Gdy je usuniemy, to otrzymamy ***wynik dodatni napływu „produkcyjnych” BIZ w wysokości \$ 6.2 mld***, czyli wynik zbliżony do szacunku nowych BIZ typu *greenfield*, podanego wcześniej (\$ 8 mld)
- Wynik \$6-8 mld napływu BIZ „produkcyjnych” to bardzo dobry wynik w 2013 r., który pod względem napływu BIZ był słaby dla wszystkich nowych krajów UE i większości „starych”. ***Plasuje Polskę na pierwszym miejscu wśród nowych krajów UE***
- Wynik ten jest jednak gorszy od napływu BIZ do Polski w 2012 r., który, po uwzględnieniu kapitału w tranzycie, wyniósł blisko \$ 12 mld

Kapitał w tranzycie (KWT) a napływ BIZ do Polski

- KWT pojawił się w Polsce w 2004 r. i do 2011 r. był dodatni, zwiększając napływ BIZ
- W 2012 i 2013 r. miał miejsce odpływ KWT, czyli likwidacja podmiotów specjalnego przeznaczenia (PSP), które nim zarządzają
- Zadaniem PSP jest optymalizacja zasobów finansowych sponsora. PSP nie produkują niczego i mają minimalne a czasem żadne zatrudnienie
- Napływający do Polski KWT jest „inwestowany” w tym samym roku z Polski w innym kraju

Napływ BIZ do Polski bez KWT i przepływy KWT, 2004-2013, \$ mld

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NBP

4. Tezy WIR 2014: polityka względem BIZ

- W polityce nadal **przeważają posunięcia liberalizacyjne i promocyjne**, ale od kilku lat ponad ¼ przypada na restrykcje i nowe regulacje
- **Zachęty inwestycyjne są najczęściej stosowanym instrumentem promocji BIZ**. Ich kluczowe cele dotyczą wkładu BIZ do gospodarek krajów przyjmujących: miejsc pracy, transferu technologii, powiązań BIZ z firmami krajowymi i umiejętności pracowników
- **Liczba** międzynarodowych **umów** inwestycyjnych **wzrosła do 3,236**
- W 2013 r. odnotowano **56 przypadków nowych sporów między inwestorami zagranicznymi a rządami krajów przyjmujących**. Skumulowana liczba sporów zbliża się do 600

5. Tezy WIR 2014: wkład BIZ do osiągnięcia celów programu zrównoważonego rozwoju ONZ

- Aby osiągnąć te cele, należałoby inwestować rocznie w okresie 2015–2030 \$3.9 bln, a inwestuje się \$1.4 bln. ***Luka inwestycyjna wynosi więc \$2.5 bln rocznie*** w krajach rozwijających się
- ***Potencjał zmniejszenia tej luki poprzez inwestycje prywatne, w tym BIZ, jest znaczny***, zwłaszcza w takich dziedzinach jak infrastruktura, bezpieczeństwo żywnościowe i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym
- ***UNCTAD proponuje więc pakiety działań mające sprzyjać wykorzystaniu BIZ do promocji tych celów***, m.in. reorientację promocji inwestycji, współpracę regionalną, nowe formy partnerstwa między krajami generującymi i przyjmującymi BIZ, czy nowe metody finansowania i ukierunkowania rynków finansowych

Stakeholder engagement through UNCTAD's World Investment Forum and Investment Policy Hub

<http://unctad-worldinvestmentforum.org/>

<http://investmentpolicyhub.unctad.org/>

Thank You!

Visit UNCTAD websites

www.unctad.org/diae

and

www.unctad.org/wir

www.unctad.org/fdistatistics